

**საქართველოს ბარემოსა და ბუნებრივი რესურსების
დაცვის სამინისტრო**

MINISTRY OF ENVIRONMENTAL AND NATURAL RESOURCES PROTECTION OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. 6, ტელ: 272-72-00, 272-72-20 ფაქსი: 272-72-37

**ეკოლოგიური ექსპერტიზის
დასკვნა პროექტზე**

№59

31 აგვისტო 2017 წ.

1. საერთო მონაცემები

2. საქმიანობის დასახელება – 230 მგვტ სიმძლავრის აირტურბინული თბოელექტროსადგურის მშენებლობა და ექსპლუატაცია.
3. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“, ქ. თბილისი, ისანი-სამგორის რაიონი, კახეთის გზატკეცილი # 21.
4. საქმიანობის განხორციელების ადგილმდებარეობა – ქ. გარდაბანი.
5. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 17.08.2017 წ.
6. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“.

II ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით, ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ, ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილია ქ. გარდაბანში შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ს 230 მგვტ სიმძლავრის კომბინირებული ციკლის „გარდაბანი 2“ თბოელექტროსადგურის (თეს) მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში. თბოელექტროსადგურის განთავსების ტერიტორია წარმოადგენს შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ს საკუთრებას რაც დასტურდება საჯარო რეესტრის ამონაწერით (საკადასტრო კოდი # 81.15.30.083).

გზშ-ს ანგარიშის თანახმად:

შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ს 230 მგვტ სიმძლავრის თეს-ის „გარდაბანი 2“-ს განთავსება დაგეგმილია ქალაქ გარდაბანთან, უკვე არსებული თბოელექტროსადგურების მიმდებარე ტერიტორიაზე. საპროექტო თბოელექტროსადგურისთვის შერჩეული იქნა კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურის (CCTPP) ტექნოლოგია. საპროექტო თეს-ის დადგმული სიმძლავრე ანალოგიურია შპს „გარდაბნის თბოსადგურის“ უკვე არსებული თბოელექტროსადგურის სიმძლავრის.

წარმოდგენილ გზშ-ს ანგარიშში პროექტის მიზანშეწონილობა დასაბუთებულია ზამთრის თვეების განმავლობაში (როცა ჰესების მიერ გამოიმუშავებული ელექტროენერჯის რაოდენობა მინიმუმამდე მცირდება მდინარეებში წყლის ნაკლებობის გამო) ქვეყნის ელექტროსისტემის საიმედოობისა და სტაბილურობის უზრუნველყოფით.

ვინაიდან, საპროექტო თეს-ი წარმოადგენს ბუნებრივ აირზე მომუშავე ელექტროსადგურს, პროექტისთვის ალტერნატიული ტერიტორიების შერჩევამდე განიხილებოდა მისი გაზომომარაგების საკითხი. გაზომომარაგებისათვის შერჩეული იქნა აზერბაიჯანიდან მომავალი ორი მილსადენი Azeri (SOKAR) და Shah Deniz (SCP). აღნიშნულის გათვალისწინებით, საპროექტო თეს-ის განთავსება დაიგეგმა გარდაბნის მუნიციპალიტეტში.

გზშ-ს ანგარიშში თეს-ის განსათავსებლად განიხილებოდა 4 ალტერნატიული ვარიანტი და მათი ეკონომიკური და ეკოლოგიური უპირატესობების ანალიზის საფუძველზე, შერჩეული იქნა ტერიტორია, რომელიც ესაზღვრება არსებულ, 230 მგვტ სიმძლავრის გარდაბნის თბოსადგურის ტერიტორიას.

თეს-ისთვის შერჩეული ტერიტორია უახლოესი დასახლებული პუნქტიდან დაშორებულია 1250 მეტრით. გარდა ამისა, მშენებლობა დაგეგმილია ადრე გამოყენებულ და უკვე ათვისებულ ტერიტორიაზე, სადაც განთავსებული იყო არსებული გარდაბნის 230 მგვტ სიმძლავრის კომბინირებული ციკლის თბოსადგურის საქმიანი ეზო და ნაწილობრივ მუყაო რუბეროიდის ფაბრიკა. ამიტომ ტერიტორიაზე არ არის ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა, რომელიც უნდა მოიხსნას, შენარჩუნდეს და გამოყენებული იქნას რეკულტივაციისთვის.

გზშ-ს ანგარიშის თანახმად „ტერიტორია ბრაუნფილდია (უკვე ათვისებული), ადრე გამოიყენებოდა ინდუსტრიული საქმიანობისა და სამშენებლო ნარჩენების განთავსებისთვის. მიწის სამუშაოების დროს შესაძლოა ყველა სახის დამაბინძურებლების არსებობა და საჭიროა შესაბამისი ქმედებების წარმოება“.

„გარდაბანი 2“-ს თეს-ი იქნება ბუნებრივ აირზე მომუშავე მონო საწვავის სადგური. საპროექტო ტერიტორიის ფართობი შეადგენს დაახლოებით 20 ჰექტარს. პროექტის განვითარებისთვის არ არის საჭირო დამატებითი ინფრასტრუქტურის შექმნა, რადგან გამოყენებული იქნება არსებული გარდაბნის 230 მგვტ სიმძლავრის თბოელექტროსადგურის

ინფრასტრუქტურა. პროექტის განხორციელება არ ითვალისწინებს კერძო მიწების შეძენას და მოსახლეობის ფიზიკური ან ეკონომიკური განსახლებას. თეს-ის მშენებლობა დაგეგმილია ერთ ფაზად 24 თვის განმავლობაში.

საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს ქალაქ გარდაბნიდან ჩრდილო-დასავლეთით დაახლოებით 2,2 კილომეტრში. ტერიტორიის ირგვლივ განთავსებულია შემდეგი ობიექტები: სოფელი ქვემო კაპანახჩი, 1250 კმ მანძილზე; თბილისი/გარდაბნის ჩამდინარე წყლის გამწმენდი ნაგებობა; გარდაბანი 330/220/110/10/6 კვ მაღალი ძაბვის ქვესადგური; არსებული გარდაბანი CCTPP სადგური, რომელიც აშენდა რამდენიმე წლის წინ; ტერიტორიას ასევე ესაზღვრება გაზომმარაგებისათვის განკუთვნილი გაზსადენები.

საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარედ ასევე განთავსებულია სხვა არსებული თბოელექტროსადგურის ბლოკები, მათ შორის 110 მგვტ სიმძლავრის შპს „G-Power“-ის ღია ციკლის ელექტროსადგური. მდინარე მტკვარი, რომელიც მდებარეობს გარდაბნის ალკვეთილის სამხრეთ-დასავლეთით, საპროექტო ტერიტორიიდან 3.2 კილომეტრში; გაგრილების სისტემის წყლის არხი, რომელიც მიერთებულია გარდაბნის თბოელექტროსადგურთან. არხი წყალს იღებს მდინარე მტკვრიდან. არხის წყალმიღები მდებარეობს რუსთავის კაშხალთან. აღნიშნული წყლის ინფრასტრუქტურა უზრუნველყოფს არსებული გარდაბნის თბოელექტროსადგურის წყლით მომარაგებას და წყლის უკან მდინარე მტკვარში ჩადინებას; გარდაბნის 500კვ ქვესადგური; რამდენიმე საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზი; გარდაბნის ალკვეთილი, რომლის უახლოესი საზღვარი ობიექტის საზღვრიდან დაცილებულია 300 მეტრით, ხოლო თეს-ის შენობიდან დაცული ტერიტორიის საზღვრამდე მანძილი შეადგენს 450 მეტრს.

„გარდაბანი 2“-ს თეს-ის საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარედ დაგეგმილია 300 მგვტ დადგმული სიმძლავრის ნახშირის ელექტროსადგურის მშენებლობა, რომელიც მიუერთდება და გამოიყენებს გარდაბნის #9 ბლოკის (მტკვარი ენერჯი) გაფრქვევის მილს (საკვამურს). შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ის მიერ წარმოდგენილ დოკუმენტაციაში აღნიშნული ნახშირის ელექტროსადგურის პროექტი გათვალისწინებულია როგორც ემისიების და ხმაურის შეფასებისას ასევე კუმულატიური ზემოქმედების შეფასების თავში.

ინფორმაცია საპროექტო ტერიტორიის საინჟინრო-გეოლოგიური პირობების შესახებ ნაწილობრივ მოძიებული იქნა არსებული 230 მგვტ სიმძლავრის თბოსადგურის მშენებლობის დროს განხორციელებული საინჟინრო გეოლოგიური კვლევებიდან. გამოკვლეული ჭაბურღილების მონაცემთა მიხედვით „გარდაბანი 2“-ს თეს-ის CCTPP -ის ტერიტორია არ მიიჩნევა მნიშვნელოვანი გეოლოგიური საფრთხის ტერიტორიად. შერჩეული ადგილი გეოლოგიურად ერთ-ერთი ყველაზე სტაბილურ და ყველაზე დაბალ სეისმური საშიშროების ზონას მიეკუთვნება საქართველოში.

თბოსადგურის მშენებლობა ითვალისწინებს შემდეგი მოწყობილობა დანადგარებისა და ინფრასტრუქტურული ობიექტების განთავსებას: ელექტრული მართვის შენობა; ორთქლის ტურბინის შენობა; აირტურბინების შენობები; თბომცვლელ ორთქლის გენერატორები; ბუნებრივი აირის მიმღები და საკომპრესორო (აღრიცხვის და ანალიზის კვანძის ჩათვლით); მაღალი ძაბვის გამანაწილებელი; ორთქლის ტურბინის ელექტროგენერატორი და ტრანსფორმატორი; აირტურბინის ელექტროგენერატორები და ტრანსფორმატორები; გარე ტრანსფორმატორი(gt); აირტურბინის ელექტრული და ელექტრონული მართვის განყოფილება და სააკუმულატორო; აირტურბინის გამწვები კონვერტორი მშრალი ტრანსფორმატორით; ნახშირორჟანგის ბალონების კონტეინერი; აირტურბინის ფილტრი; მილსადენები ბუნებრივი აირის ფილტრსა და ენერგობლოკებს შორის; მილსადენი ორთქლის ქვაბ-უტილიზატორის უბანზე; ორთქლის ქვაბ-უტილიზატორის მომსახურების წყლის ტუმბოები; ქიმიკატების დამატებისა და წყლის ანალიზის უბანი; ემისიის მუდმივი მონიტორინგის სისტემა; მუდმივი და პერიოდული გაქრევის ავზი, შერევის ბალონი და გაქრევის ტუმბო; მილსადენი ორთქლის ქვაბ-

უტილიზატორიდან ორთქლის ტურბოგენერატორის შენობამდე; ორთქლისა და წყლის სინჯის ადების სისტემა; სინჯის გამაცივებელი; ზეთის მიმღები ორმო -1; გამწვანების ზოლი; აზოტის (N2) ბალონების უბანი; აზოტის გენერატორი და ჰაერის მიმღები ბუნებრივი აირის კომპრესორებისთვის; კომპლური გამაცივებლის სალექარი; საკანალიზაციო/ნარჩენი წყლის სატუმბი სადგური - 01/02; ბაქანი ნარჩენი წყლის გაწმენდის სადგურისთვის; წყლის გაწმენდის სადგურის საკომპრესორო; კონდენსატის რეზერვუარი (100 კუბ.მ); დაწმენდილი წყლის რეზერვუარი (275 კუბ.მ); გაფილტრული წყლის რეზერვუარი (3800 კუბ.მ); დემინერალიზებული წყლის რეზერვუარი (300 კუბ.მ); გაუვნებელყოფის ჭა; გამაცივებელი წყლის ტუმბოების და კომპლური გამაცივებლის მართვისა და კომუნიკაციის შენობა; გამაცივებელი წყლის დოზირების უბანი; გამაცივებელი კომპლური; გამაცივებელი წყლის სატუმბი სადგური; ბაიპასირების საკვამლე მილი; ზეთიანი წყლის სეპარატორი შემკრები ჭით და გამოცალკევებული ზეთის რეზერვუარი; ჩამდინარე წყლის შემკრები ჭა; ზეთიანი წყლის სადრენაჟე ორმო; ტერიტორიაზე არსებული შიდა გზები; გარე ან ღია ტერიტორია; შლამების გამათანაბრებელი ორმო; დაუმუშავებელი წყლის მილებიანი სალექარი; გამშვები დიზელგენერატორი; ავარიული დიზელგენერატორი საწვავის რეზერვუარი; ჯოჯგინა ამწე; ეკონომიზერის რეცირკულაციის ტუმბოები.

საპროექტო კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურის შემადგენლობაში იქნება ორი აირტურბინა (GT) და ერთი ორთქლის ტურბინა (ST). თითოეული აირტურბინა (GT) მიერთებულია თითო თბომცვლელ ორთქლის გენერატორთან (HRSG), შესაბამისად, თბოელექტროსადგურის ლიღვის კონფიგურაციაა 2-2-1 CCTPP. ამასთან, აირტურბინები თბომცვლელი ორთქლის გენერატორებთან ერთად განთავსდება ერთ ხაზზე, ხოლო ორთქლის ტურბინა - ცალკე შენობაში.

საპროექტო თეს-ი აღჭურვილი იქნება 220კვ. ღია ქვესადგურით და სამი გამავალი ხაზით, რომელიც მიუერთდება თეს-ის წინ მდებარე, არსებულ 500კვ-იან ქვესადგურს (რომელსაც ასევე აქვს 220 კვ-იანი ფრთა). ქვესადგურის უშუალო სიახლოვის გამო ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობა არ არის გათვალისწინებული.

აირტურბინებში დაწნეხილი აირის (ბუნებრივი გაზი) მიწოდება ხორციელდება კომპრესორის საშუალებით. საწვავის აალება ხდება აირტურბინის აალების კამერაში. აალების კამერიდან ცხელი აირის ნაზავი გადადის ტურბინაში და რთავს გენერატორს. ამ თერმულ ციკლს ეწოდება Brayton ციკლი და გამოიმუშავებს CCTPP სადგურის გამომუშავებული ენერჯის 2/3 ნაწილს.

აირტურბინებიდან გამოსული ცხელი აირები მიემართება მათთან დაკავშირებულ თბომცვლელი ორთქლის გენერატორებისკენ (HRSG). გენერატორებში ხდება აირების ორთქლად გარდაქმნა და ორთქლი სითბოს გამანაწილებლის გავლით (შემცვლელი თბოგადამცემის გავლით) მიემართება ორთქლის ტურბინისაკენ (ST). საპროექტო თბოელექტროსადგურის CCTPP მიერ გამომუშავებული ენერჯის დარჩენილ 1/3-ს გამომუშავებს ორთქლის ტურბინა ST.

ორთქლის ტურბინა ანაწილებს თბომცვლელი ორთქლის გენერატორისაგან (HRSG) მიღებულ ორთქლს და გადააქვს კონდენსატორში (გაციების სისტემა). კონდენსატორი დაწყვილებულია გაგრილების წყაროსთან, რომელიც აკონდენსირებს ორთქლის ტურბინის გამონაბოლქვს წყლად და გამოყოფილ სითბოს გადასცემს გარემოს.

საპროექტო თეს-ის გაციების სისტემა გამოიყენებს გარდაბნის არსებული თბოსადგურის გაციების სისტემას, რომელიც იკვებება თბოსადგურებისთვის სპეციალურად აგებული არხიდან, რომელიც გამოედინება #3, #4 და #9 ენერგობლოკების წყლის ინფრასტრუქტურაიდან და წარმოდგენილია ძირითადად ღია არხით. საპროექტო თეს-ი გაციების სისტემაიდან

გამოსულ ჩამდინარე წყალს ჩაუმშვებს თბილისის საკანალიზაციო სისტემის გამწმენდ ნაგებობაში.

თეს-ში საყოფაცხოვრებო მიწნებისთვის განკუთვნილი წყალი აღებული იქნება ქალაქის მუნიციპალიტეტის წყლის ქსელიდან (როგორც ერთადერთი წყარო). გარდაბნის თბოელექტროსადგური 2 CCTPP-ის ტერიტორიაზე დაგროვილი წვიმის წყალი ჩაშვებული იქნება მდინარე მტკვარში წყალარინების სისტემის გავლით და სადრენაჟე არხში გადადინებით.

ობიექტის ექსპლუატაციისას ატმოსფერულ ჰაერში გაიფრქვევა შემდეგი მავნე ნივთიერებები: აზოტის ოქსიდები, ნახშირჟანგი, მეთანი, კადმიუმი, სპილენძი, ნიკელი, ქრომი, თუთია, ვერცხლისწყალი, ტყვია, დარიშხანი, სელენი.

მავნე ნივთიერებათა გაბნევის ანგარიშმა აჩვენა, რომ ობიექტის ექსპლუატაციის შედეგად ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული არცერთი ზემოაღნიშნული მავნე ნივთიერების კონცენტრაცია, ფონური კონცენტრაციის გათვალისწინებით, არ აჭარბებს ნორმებით დადგენილ მის დასაშვებ მნიშვნელობას ობიექტიდან დაშორებულ 500 მ რადიუსის მანძილზე და, მით უმეტეს, უახლოეს დასახლებულ პუნქტთან მიმართებაში (1250 მ), ამიტომ მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების მიღებული რაოდენობები კვალიფიცირდება, როგორც ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევები.

მოქმედი ჰაერდაცვითი კანონმდებლობის შესაბამისად, შემუშავებული და გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან არის შეთანხმებული „ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი“.

საპროექტო და მიმდებარე ტერიტორიაზე ხმაურის ფონური მდგომარეობის შეფასება განხორციელდა 2015 წლის სექტემბერ-ოქტომბერში. გაზომვების პერიოდში მე-9 ენერგობლოკი მუდმივად ჩართული იყო, ხოლო მე-3 და მე-4 ენერგობლოკებზე, ისევე როგორც შპს „G power“-ზე მიმდინარეობდა სარემონტო სამუშაოები. თუმცა, ხმაურის გაზომვების განმავლობაში შპს „G power“-ის სადგური მუშაობდა, რადგან სავსე გაზომვების გუნდის განმარტებით გამაგრებული კოშკებიდან ამოდიოდა ორთქლი. გაზომვების მიხედვით, საცხოვრებელი ზონის საზღვარზე ხმაურის დონე არ აჭარბებდა ნორმით დადგენილ მნიშვნელობებს.

მშენებლობის ფაზაზე, წინასწარი შეფასებით, წლის განმავლობაში მოსალოდნელია დაახლოებით 300 ტ/წლ სახიფათო და 2 500 ტ/წლ სხვა ტიპის ნარჩენის წარმოქმნა. გზშ-ს ანგარიშის მიხედვით, აღნიშნული ნარჩენების მართვა განხორციელდება მშენებლობის ეტაპისთვის მომზადებული ნარჩენების მართვის გეგმის შესაბამისად, რომელიც შევა კომპანიის გარემოსდაცვითი მენეჯმენტის სისტემაში და შეთანხმდება საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს შესაბამის უწყებებთან.

გზშ-ს ანგარიშში (მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპის გათვალისწინებით) შეფასებულია გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედება და შემუშავებულია შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები. ასევე განხილულია მოსალოდნელი ავარიული სიტუაციები და მოცემულია მათზე რეაგირების გეგმა.

გზშ-ს ანგარიშს თან ახლავს გარემოსდაცვითი მონიტორინგის და შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შედეგად გამოვლენილი პირობები ასახულია წინამდებარე დასკვნის III თავში.

III. პირობები

საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია:

1. მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პერიოდში უზრუნველყოს საქმიანობის განხორციელება წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, მონიტორინგის გეგმის და შემარბილებელი ღონისძიებების შესაბამისად.
2. მშენებლობის დაწყებისა და ექსპლუატაციაში შესვლის შესახებ აცნობოს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს.
3. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს მშენებლობის და ოპერირების ფაზაზე გამოყენებული სასმელ-სამეურნეო დანიშნულების წყლის რაოდენობის დაზუსტება. აღნიშნულის გათვალისწინებით უზრუნველყოს სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლების რაოდენობის გამოთვლა და მათი შემდგომი მართვის შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში.
4. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს თბოსადგურის შეზღუდული მუშაობის (ერთი გაზტურბინით) რეჟიმების და ტექნიკური პარამეტრების განსაზღვრა და აღნიშნული ინფორმაციის წარმოდგენა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში.
5. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს 220კვ ძაბვის ელექტროქვესადგურის მოედანზე გათვალისწინებული მოწყობილობების (ძალოვანი ტრანსფორმატორები, ამომრთველები და სხვ.) სპეციფიკაციების (ტიპი, რაოდენობა) და ზეთის საჭირო მოცულობების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში.
6. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ზეთების ავარიული დაღვრის (ტურბინები, ტრანსფორმატორები) შემთხვევაში რეაგირების სამოქმედო გეგმის შემუშავება და საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში წარმოდგენა.
7. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ნაგებობა-მოწყობილობების მდგომარეობის (გეოდეზიური ქსელი) კონტროლის სისტემის საპროექტო დოკუმენტაციის, ასევე მონიტორინგის პროგრამის შემუშავება და საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში წარმოდგენა.
8. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს საპროექტო ტერიტორიაზე არსებული ნარჩენების, ასევე მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი ნარჩენების სახეობების განსაზღვრა „სახეობებისა და მახასიათებლების მიხედვით ნარჩენების ნუსხის განსაზღვრისა და კლასიფიკაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 17 აგვისტოს #426 დადგენილებით დამტკიცებული II დანართის მიხედვით და საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში წარმოადგინოს კომპანიის ნარჩენების მართვის გეგმა, რომელიც შესაბამისობაში იქნება საქართველოს კანონის „ნარჩენების მართვის კოდექსი“-სა და საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2015 წლის 4 აგვისტოს #211 ბრძანებით დამტკიცებული „კომპანიის ნარჩენების მართვის გეგმის განხილვისა და შეთანხმების წესი“ ნორმატიული აქტის მოთხოვნებთან.
9. ექსპლუატაციის ეტაპზე უზრუნველყოს „ატმოსფერულ ჰაერში მანე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტში“ წარმოდგენილი გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროების პარამეტრების დაცვა და,

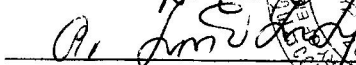
- შესაბამისად, დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება.
10. ექსპლუატაციის ეტაპზე უზრუნველყოს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების მონიტორინგის წარმოება კვარტალში ერთხელ საწარმოს ტერიტორიაზე კანონმდებლობით დადგენილი წესით.
 11. მშენებლობის ეტაპზე უზრუნველყოს მაღალხმაურიანი სამშენებლო ოპერაციების და სატრანსპორტო გადაზიდვების შესრულება დღის საათებში. განსაკუთრებული აუცილებლობის შემთხვევებში, დამის საათებში ხმაურიანი სამუშაოების შესრულება განახორციელოს მოსახლეობის წინასწარი ინფორმირების და მათთან შეთანხმების საფუძველზე.
 12. მშენებლობის ეტაპზე დასახლებულ პუნქტებთან ხმაურის ფონური დონეების განსაზღვრის მიზნით, დამის და დღის საათებში უზრუნველყოს მონიტორინგის წარმოება და მონიტორინგის შედეგების ოქმის სახით გაფორმება.
 13. სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე, საცხოვრებელ სახლებთან (საკონტროლო წერტილებში) ყველა უკვე მოქმედი საწარმოს ერთდროული მუშაობის პირობებში („გარდაბანი-1“ თბოსადგურის ჩათვლით) უზრუნველყოს ხმაურის ფაქტიური დონეების განსაზღვრა და შედეგების ოქმის სახით გაფორმება.
 14. ექსპლუატაციის დაწყებამდე, ხმაურთან დაკავშირებით დამატებითი მასალების მოძიების საფუძველზე უზრუნველყოს ხმაურის დონეების გაანგარიშება იმ წყაროებიდან, რომლებიც არ იქნება დაფარული ბგერათსაიზოლაციო კონსტრუქციებით, საცხოვრებელ სახლებთან ხმაურის ნორმით დადგენილ მნიშვნელობებზე გარაჭარბების შემთხვევაში უზრუნველყოს შესაბამისი ხმაურდამცავი ღონისძიებების გატარება.
 15. მოსახლეობის მხრიდან შემაწუხებელი ხმაურის შესახებ საჩივრების მიღების შემთხვევაში, ხმაურის ზემოქმედების შემცირების მიზნით, უზრუნველყოს დამატებითი შემარბილებელი ღონისძიებების შემუშავება და განხორციელება.
 16. ექსპლუატაციის ეტაპზე, დასახლებულ პუნქტებთან დღის და დამის საათებში უზრუნველყოს ხმაურის ყოველკვარტალური მონიტორინგის წარმოება და მონიტორინგის შედეგების საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში წარმოდგენა და საჭიროების შემთხვევაში უზრუნველყოს შესაბამისი შემსრბილებელი ღონისძიებების გატარება.
 17. მშენებლობის პერიოდში, მომუშავეთა ჯანმრთელობის დაცვის მიზნით, უზრუნველყოს შესაბამისი დამცავი პროფილაქტიკური ღონისძიებების შესრულება
 18. ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში დასკვნის გადაცემა განახორციელოს „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით.

IV. დასკვნა

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ, ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით, ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ს 230 მგვტ სიმძლავრის კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მიხედვით, საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია მხოლოდ წინამდებარე დასკვნის III თავში გათვალისწინებული პირობების დაცვით.

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების
დეპარტამენტის პირველადი სტრუქტურული
ერთეულის ხელმძღვანელი

თამარ შარაშიძე
(სახელი, გვარი)

(ხელმოწერა)

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის

KA060190527585017

ბრძანება Nი-618

ქ. თბილისი

31 / აგვისტო / 2017 წ.

ქ. გარდაბანში შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ს 230 მგვტ სიმძლავრის კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურის მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის დამტკიცების შესახებ

„გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „მ“ ქვეპუნქტისა და ამავე მუხლის მე-4 პუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა:

1. დამტკიცდეს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №59; 31.08.2017 საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ წარმოდგენილ, ქ. გარდაბანში შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ს 230 მგვტ სიმძლავრის კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურის მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე;
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-მა საქმიანობა განახორციელოს გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის შესაბამისად და უზრუნველყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით (№ 59; 31.08.2017) გათვალისწინებული პირობების შესრულება;
4. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ს;
5. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ს მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
6. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოში - საქართველოს მთავრობაში (თბილისი, ინგოროყვას ქუჩა N7) ან თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

მინისტრი

გიგლა აგულაშვილი